

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Elena Covalenco, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

a judecat în ședința publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, în cauza penală privindu-l pe

Arsenii Ion Nicolae, născut la 18.09.1987, originar din s. Ordășei, r-nul Telenești, domiciliat în mun. Chișinău, str. Vasile Lupu, nr.59/2, ap.31.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 05.06.2012 – 28.02.2013

2. Instanța de apel: 26.03.2013 – 29.05.2013

3. Instanța de recurs: 24.09.2013 – 25.02.2014.

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Graur D., care a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Avocatul inculpatului, Mîța O., care a comunicat instanței că, inculpatul Arsenii I. cunoaște despre data, ora și locul judecării recursului declarat de procuror, și este de acord de a judeca recursul în lipsa acestuia. A solicitat respingerea recursului declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan P., și s-a pronunțat pentru menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 februarie 2013, Arsenii I. a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP la 5 (cinci) ani închisoare, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei și cu

privarea de a ocupa funcții de răspundere, abilitate cu drepturi de dispoziție și organizatorice în cadrul MAI pe un termen de 2 (doi) ani;

- în baza art.327 alin. (1) CP sub formă de amendă, în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4 000 lei, cu privarea de a ocupa funcții de răspundere în cadrul MAI pe un termen de 1 an.

În conformitate cu art. 84, art. 87 CP, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu amendă în mărime de 2 000 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 (patru zeci mii) lei și amendă în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4 000 (patru mii) lei și cu privarea de a ocupa funcții de răspundere, abilitate cu drepturi de dispoziție și organizatorice în cadrul MAI pe un termen de 3 (trei) ani, dispunând executarea de sine stătătoare a pedepselor stabilite.

Conform art. 90 CP, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate sub formă de închisoare pe un termen de probă de 5 (cinci) ani, obligându-l pe inculpatul Arsenii I. să nu-și schimbe locul de trai fără a comunica organului care curează cu executarea sentinței.

S-a dispus respingerea ca neîntemeiată a acțiunii civile înaintate de Centrul Național Anticorupție către Arsenii I. privind încasarea sumei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Arsenii I., activînd în calitate de inspector al Secției Poliției Criminale a CPs Rîșcani, mun Chișinău a MAI, fiind persoană publică, contrar prevederilor art. 22 alin.(1) lit.a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 1 58-XVI din 04.07.2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția RM, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege, să respecte regulamentul intern, contrar prevederilor art. 4 a Legii cu privire la poliție nr. 416-XII din 18 decembrie 1990, prin care poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, poliția îi apără pe cetățeni indiferent de situația lor socială, patrimonială, de apartenența națională, de rasă, de sex și vârstă, de studii și limbă, de atitudinea față de religie, de convingerile politice și de altă natură, contrar prevederilor pct.15 lit. i) și lit. j) din Codul de etică și deontologie al polițistului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 481 din 10.05.200, prin care este obligat să se opună tuturor formelor de corupție din poliție, să informeze superiorii și celelalte organe competente referitor la toate cazurile de corupție din poliție, a extorcat de la Dron S. mijloace bănești în sumă de 7 600 lei, săvîrșind astfel infracțiunea prevăzută la art. 324 alin.(2) lit.c) CP - fapta persoanei publice care pretinde și acceptă bani ce nu i se cuvin pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiunile sale de serviciu, săvîrșită prin extorcare, în următoarele circumstanțe.

La 19 martie 2012, în Registrul 2 de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni, cu nr. 3221 a fost înregistrat raportul polițistului RPS „Scut”, al CGP mun. Chișinău, Burcu O., în care se menționa că, cet. Draciuc O. solicită ajutor la fața

locului, bd. Moscova, 21, mun. Chișinău, comunicînd că a uitat geanta cu acte personale într-un automobil necunoscut – taxi, condus de o persoană cu prenumele Sergiu.

Ulterior, la 23.03.2012, prin încheierea inspectorului SPC a CPs Rîșcani mun. Chișinău, Păduraru M., la cererea depusă de Draciuc O., a fost oprit controlul informației înregistrate în Registrul 2 de evidență a altor informații referitoare la acțiuni, cu nr. 3221 din 19.03.2012.

La 07.04.2012 colaboratorul SPC a CPs Rîșcani mun. Chișinău, Arsenii I. împreună cu o persoană necunoscută, care s-a prezentat ca fiind colaborator de poliție, s-a apropiat de Dron S., care activa în calitate de taximetrist și i-a solicitat să-l urmeze la comisariat. Deplasîndu-se împreună cu Arsenii I. și persoana necunoscută la CPs Rîșcani mun. Chișinău, în biroul de serviciu al colaboratorului Arsenii I., i s-a cerut să scrie o explicație în care urma să recunoască faptul că, persoana cu prenumele Oxana a uitat în automobilul său un telefon mobil, 100 euro, 400 lei și un notebook.

Ulterior, colaboratorul SPC a CPs Rîșcani mun. Chișinău, Arsenii I., fiind persoană publică, avînd obligația desfășurării acțiunilor de investigații orientate la prevenirea, curmarea și descoperirea infracțiunilor, a extorcat de la Dron S. suma de 100 euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM la ziua indicată constituia 1549,3 lei MD, pentru a nu transmite materialele acumulate în urma examinării solicitării cet. Draciun O. pentru pornirea urmăririi penale, precum și suma de 7 000 lei sub pretextul transmiterii acestora presupusei victime.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la 10 aprilie 2012, Arsenii I., în cadrul întîlnirii avute cu cet. Dron S., aflîndu-se pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscova, 9, a extorcat de la ultimul mijloace bănești în sumă de 7 600 lei, pentru nu a îndeplini atribuțiile de serviciu, adică să nu transmită materialele înregistrate în R-2 a CPs Rîșcani, mun. Chișinău pentru pornirea urmăririi penale.

La 25 aprilie 2012, Arsenii I., aflîndu-se în biroul nr. 312 al CPs Rîșcani mun. Chișinău pe adresa mun. Chișinău, str. Miron Costin 5/1, în cadrul întîlnirii avute cu cet. Dron S. a extorcat de la ultimul mijloace bănești în sumă de 7 600 lei pentru a nu transmite organului de urmărire penală materialele acumulate în urma examinării solicitării cet. Draciun O. pentru pornirea urmăririi penale.

Tot el, fiind persoană publică, contrar prevederilor pct. 2) a Hotărîrii Guvernului nr. 2 din 04.01.1996 cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al organelor afacerilor interne, care stabilește că disciplina în organele afacerilor interne obligă fiecare colaborator să fie onest și obiectiv, să aibă o conduită demnă la serviciu și în afara acestuia, precum și să contribuie activ la menținerea prestigiului colaboratorilor organelor afacerilor interne și a demnității cetățenilor, folosindu-se de situația de serviciu, creînd condiții în vederea realizării interesului material exprimat prin primirea de la cet. Dron S. a mijloacelor bănești în sumă de 7 600 lei, a săvîrșit infracțiunea prevăzută la art. 327 alin. (1) CP în următoarele circumstanțe.

La 22.03.2012 Arsenii I., folosindu-se de situația de serviciu, acționînd în interes material exprimat în obținerea unor mijloace financiare ce nu i se cuvin, a contactat-o la telefonul mobil pe cet. Draciuc O., invitînd-o la CPs Rîșcani, și a determinat-o să

depună o cerere, prin care solicită sistarea examinării informației 902 din 19.03.2012, înregistrată în R-2 a CPs Rîșcani sub nr.3221.

Prin încheierea inspectorului SPC a CPs Rîșcani mun. Chișinău, Păduraru M. din 23.03.2012, a fost oprit controlul informației înregistrate în Registrul 2 de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni, cu nr. 3221 din 19.03.2012.

Necătfînd la acest fapt colaboratorul SPC a CPs Rîșcani mun. Chișinău, Arsenii I., fiind persoană publică, folosindu-se de informația obținută în rezultatul exercitării atribuțiilor de serviciu, susținînd că are spre examinare materialul nr. 3221 înregistrat în Registrul 2 de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni din 19.03.2012, știind cu certitudine că, examinarea pe materialul dat a fost sistată, a pretins de la cet. Dron S. suma de 100 euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM la ziua indicată constituia 1 549,3 lei MD, pentru a nu transmite materialele acumulate în urma examinării solicitării cet. Draciuc O. pentru pornirea urmăririi penale, precum și 7 000 lei, sub pretextul transmiterii acestora presupusei victime.

În continuare, la 25 aprilie 2012, Arsenii Ion, fiind persoană publică, aflîndu-se în biroul său de serviciu nr. 312 din cadrul CPs Rîșcani mun. Chișinău, abuzînd de situația de serviciu a pretins de la cet. Dron S. mijloace bănești în sumă totală de 7 600 lei, prejudiciind, astfel, imaginea organelor afacerilor interne, drepturile și interesele legitime ale cet. Dron S. și realizîndu-și astfel interesul material, contrar îndatoririlor de serviciu.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Iachimovschi O., și de inculpatul Arsenii I.

În motivarea apelului procurorul a indicat că, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blîndă, care nu corespunde prevederilor legislației în vigoare, inclusiv a cerințelor art. 90 CP, deoarece nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 CP, nu a luat în considerație faptul că, inculpatul nu a recunoscut vina incriminată, nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptelor sale. De asemenea, a neglijat faptul că inculpatul a comis un concurs de infracțiuni, folosindu-se de situația de serviciu, atențînd la relațiile ce țin de buna organizare și desfășurare a activității autorității publice, precum și de relațiile ce țin de încrederea societății în organele autorității publice.

Totodată, consideră că, acțiunea civilă înaintată de Centrul Național Anticorupție privind încasarea sumei de 7600 lei de la Arsenii I. urmează a fi admisă, deoarece atît în cadrul urmăririi penale, cît și în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată s-a demonstrat faptul că, inculpatul a primit de la martorul Dron S. suma de bani.

A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi horărîri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Arsenii I. să fie recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) CP cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 6 luni, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 4 ani; de art.327 alin.(1) CP cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.84 CP, să-i fie aplicată pedeapsa definitivă 7 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 5 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Centrul Național Anticorupție să fie admisă, încasînd de la Arsenii I. suma de 7600 lei.

Inculpatul Arsenii I. în motivarea apelului său a invocat că, atît la urmărirea penală, cît și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond acuzatorul de stat nu a prezentat probe incontestabile, care ar dovedi vinovăția în săvîrșirea infracțiunilor imputate. Instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor acumulate, astfel au fost omise divergențele considerabile, care se conțin în procesul - verbal privind marcarea - examinarea bancnotelor din data de 23.04.2012 și ordonanța privind recunoașterea de corp delict din data de 25.04.2012 cu alte materiale ale cauzei; a încălcat prevederile art. 364 alin. (3) CPP, deoarece nu a fost soluționată cererea apărării privind recunoașterea unor probe prezentate de procuror ca inadmisibile, colectate la urmărirea penală cu încălcarea flagrantă a procedurii penale; și-a întemeiat sentința prin probe afectate de nulitate absolută, fără a le da o apreciere critică cuvenită în acest caz. Menționează că, a fost stabilit cu certitudine faptul că nu a primit careva mijloace bănești de la martorul Dron S..

A solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, și admis parțial apelul declarat de inculpatul Arsenii I., casată ,inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin.(2) CPP, sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 28.02.2013 și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Arsenii I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) CP la 5 (cinci) ani închisoare, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale în sumă de 30000 (treizeci mii) lei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele MAI pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei principale pe un termen de probă de 3 (trei) ani, obligîndu-l să nu-și schimbe locul de trai fără acordul organului competent.

S-a respins ca nefondată acțiunea civilă a Centrului Național Anticorupție privind încasarea banilor recunoscuți în calitate de corp delict.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a apreciat probele acumulate de organul de urmărire penală, administrate în cadrul ședinței de judecată, prin prisma art.101 CPP, însă incorect a calificat acțiunile inculpatului în baza art.324 și art.327 CP, deoarece potrivit pct.7 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 30.03.2009 Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru corupere pasivă ori activă –

„Coruperea pasivă este definită ca infracțiune în legătură cu serviciul făptuitorului și, în cazul când acesta pretinde, primește sau acceptă bani și alte foloase necuvenite, el în mod abuziv își exercită și atribuțiile de serviciu. Prin urmare, acțiunile de abuz în serviciu prevăzute de art. 327 CP se absorb de art. 324 CP și nu necesită o calificare prin concurs de infracțiuni”.

Instanța de apel a respins ca irelevante motivele apelului inculpatului referitor la nevinovăția acestuia, precum că nu a comis faptele incriminate, ori nerecunoașterea de către inculpat a vinovăției sale este o metodă de a evita răspunderea penală pentru fapta comisă.

Nu au fost admise nici motivele invocate de către acuzatorul de stat cu privire la necesitatea admiterii acțiunii civile, încasarea sumei de bani extorcate, fiindcă este obligația organului de urmărire penală de a proba faptul depistării sumei extorcate și deoarece acest fapt nu a fost demonstrat, instanța de apel a considerat justificată concluzia instanței de fond cu privire la respingerea acțiunii civile.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a constatat că, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, că pedeapsa stabilită trebuie să corespundă faptei comise, iar corectarea și reeducarea lui Arsenii I. este posibilă fără a fi izolat de societate, aplicându-i pedeapsa penală cu închisoare cu suspendarea executării pedepsei, amendă, precum și privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele MAI. De aceea, a considerat rațional de a dispune suspendarea executării pedepsei cu închisoare inculpatului Arsenii I., ca pedeapsă în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP, care va corespunde principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale prevăzut de art.7 CP.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan P., care solicită casarea parțială a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul a invocat că, nu contestă calificarea acțiunilor inculpatului, ci doar pedeapsa stabilită acestuia, ca una prea blîndă de către instanțele inferioare, care au ignorat prevederile art.7,61,75 CP, întrucît din materialele dosarului se constată că, inculpatul nu a recunoscut vina, nu s-a căit sincer în cele comise, nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptelor sale. De asemenea, s-a ignorat faptul că Arsenii I. a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia a fost periclitată atît autoritatea organelor de poliție și întreg sistem a autorității publice, cît și drepturile și interesele legitime ale cet. Dron S., nu s-a ținut cont nici de comportamentul inculpatului pînă și după săvîrșirea infracțiunilor, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii. Consideră că, aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, fără aplicarea art.90 CP, ar fi echitabilă și ar duce la corectarea vinovatului.

7. Judecînd recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile

stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) CPP, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărîrii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărîri ilegale.

În conformitate cu prevederile art. 414-417 CPP, instanța de apel urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Colegiul lărgit conchide, că în cauza dată instanțele inferioare n-au individualizat pedeapsa potrivit prevederilor art.61, 75 CP, iar aceasta s-a soldat cu numirea pedepsei neechitabile, ce se consideră eroare de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP – „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Pedeapsa penală se aplică numai de către instanțele judecătorești. Legiuitorul stabilește prin lege pedepsele pentru infracțiuni și criteriile de individualizare a lor. Călăuzindu-se de aceste criterii, instanța de judecată, la stabilirea și aplicarea pedepsei infractorului, realizează voința legiuitorului, și nu a sa.

Potrivit prevederilor art.75 CP, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținînd cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 CP, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Pedeapsa este echitabilă cînd ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Pedeapsa este echitabilă și atunci cînd este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvîrșiri de noi infracțiuni atît de condamnat, cît și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blîndă generează dispreț față de ea și nu

este eficientă nici pentru corectarea infractorului, nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76 – 77 CP, precum și, efectele acestora prescrise în art.78 CP. În cazul constatării unor circumstanțe excepționale, corespunzătoare prevederilor art.79 CP, termenul pedepsei poate fi coborât sub limita minimă a sancțiunii normei penale respective ori o altă categorie de pedeapsă mai blândă.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația material, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, sau valorificat anume în această ordine, fiind stabilit inculpatului termenul de pedeapsă principală și complementară, prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) CP.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea duratei și quantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, acesta trebuie să o execute real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă, de încercare.

Colegiul menționează că, aplicarea prevederilor art.90 CP – suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Totodată, Colegiul remarcă că, textul art.90 alin.(1) CP specifică: „... instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei...”. Prin sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Prin urmare, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, după caz, și a celei complementare, instanța trebuie să dea o suplimentară motivare de ce trage concluzia că vinovatul nu este rațional ca să

execute real termenul pedepsei stabilite. Din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al vinovatului, ci o **facultate a instanței de judecată**, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Raționamentul instanței de-a suspenda executarea pedepsei, depinde, derînd cu celelalte împrejurări ale cauzei, de personalitatea vinovatului, de comportamentul acestuia anterior și după săvîrșirea infracțiunii, în timpul urmăririi penale sau al judecării.

În prezenta cauză, instanța de recurs, găsește întemeiate motivele recursului declarat de procuror și constată că, concluzia instanțelor inferioare, precum că, corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederii art. 90 CP - suspendarea condiționată a pedepsei, s-a tras greșit, neîntemeiat și din aceste considerente o va exclude, nefiind considerat faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului.

Totodată, din textul hotărîrilor judecătorești contestate se reține că, acestea nu cuprind motivele aplicării art.90 CP - suspendarea condiționată a executării pedepsei, ceea ce este obligatoriu pentru instanțele de judecată.

Ca agravare a situației condamnatului se subînțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Cele menționate în acest aliniat nu se referă la situația din speță.

Din aceste motive recursul va fi admis cu casarea parțială a hotărîrii în partea numirii pedepsei cu excluderea aplicării art. 90 CP.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis, casată parțial hotărîrea în partea numirii pedepsei cu excluderea aplicării art. 90 CP.

8. În conformitate cu art. 434, art.435 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, în cauza penală privindu-l pe **Arsenii Ion Nicolae**, în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, conform căreia:

Arsenii Ion Nicolae se consideră condamnat în baza art. 324 alin.(2) lit. c) CP la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu

amendă în mărime de 1500 unități convenționale în sumă de 30000 (treizeci mii) lei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele MAI pe un termen de 2 (doi) ani.

Termenul de executare a pedepsei lui **Arsenii Ion Nicolae** se va calcula din momentul reținerii acestuia de către organele care pune în executare sentința.

În rest decizia se menține.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **25 martie 2014 ora 9:30.**

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu

Ion Guzun